

SIKKERHETS DATABLAD

[Utarbeidet i samsvar med EF-regulering 1907/2006 (REACH) inkludert seinere endringer]

SEKSJON 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator

Lighergass

1.2 Relevante identifiserte anvendelser for stoffet eller blandingen, samt anvendelser som frarådes.

Identifiserte bruksområder: påfyll til sigarettennere

Bruksområder som er frarådet: ikke kjent.

1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Produsent: **Unilight Polska Sp. z o.o.**

Adresse: ul. Strzelińska 69, 55-010 Żerniki Wrocławskie, Polen

Tlf./ faks: +48 71 74 000 25

e-postadressen til den ansvarlige for sikkerhetsdatabladet: unilight@unilight.pl

1.4 Nødtelefon

112 (Generell nødtelefon)

SEKSJON 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Aerosol 1 H222-H229

Ekstremt brannfarlig aerosol. Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.

2.2 Merkingselementer

Farepiktogrammer og signalord

FARE

Navn på farlige stoffer som skal nevnes på etiketten

Ingen.

Faresetninger

H222 Ekstremt brannfarlig aerosol.

H229 Beholder under trykk: Kan eksplodere ved oppvarming.

Sikkerhetssetninger

P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.

P210 Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt

P211 Ikke spray mot åpen flamme eller annen tennkilde.

P251 Beholder under trykk: Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke etter bruk.

P410+P412 Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50 °C/122 °F.

2.3 Andre farer

Stoffkomponentene oppfyller ikke kriteriene for PBT eller vPvB. Rask fordampning kan gi frostskafer.

SIKKERHETS DATBLAD

Produktet inneholder ikke ingredienser oppført i register i henhold til art. 59 1. ledd som et stoff med egenskaper som er forstyrrende for hormonsystemet eller egenskaper som er forstyrrende for hormonsystemet i samsvar med kriterier fastsatt i forordning 2017/2100/EU eller i forordning 2018/605/EU i konsentrasjon som er lik eller større enn 0,1 % vekt.

SEKSJON 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.1 Stoffer

Ikke relevant.

3.2 Blandinger

CAS-nummer: 68476-85-7 EF-nummer: 270-704-2 Indekstall: 649-202-00-6 Registreringsnummer: 01-2119485911-31-XXXX	<u>petroleumsgasser, flytende</u> (< 0,1 % vekt 1,3-butadien (EF-nummer 203-450-8) Flam. Gas 1 H220, Press. Gas H280	> 99 %
---	---	--------

Full tekst i H-setninger i kapittel 16 i sikkerhetsdatabladet.

SEKSJON 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Ved hudkontakt: fjern tilsølte klær. Kroppsdeler med frostskafer skal skylles med lunkent vann. Fjern tilsølte klær dersom mulig. Ikke rør klærne dersom de sitter fast på huden. Ikke prøv å varme opp de frose kroppsdeler – varm opp gradvis. Dekk med et sterilt gassbind. Ikke bruk salver eller pulver.

Ved øyekontakt: skylk rikelig med vann (10-15 min.). Beskytt det ikke-irriterte øyet, fjern eventuelle kontaktlinser. Ved frostskafer forårsaket av flytende produkt, sett på et sterilt gassbind. Kontakt et eller lege.

Ved svelging: den type eksponering er svært sjelden.

Ved innånding: ta den skadede ut i frisk luft, hold dem varm og rolig. I tilfelle symptomer bør du kontakte lege.

4.2 De viktigste akutte og forsinkede symptomer og effekter av eksponering

Ved kontakt med øyne: kontakt med kondensert gass kan forårsake frostskafer og hornhinneskafer.

Ved kontakt med hud: kontakt med kondensert gass kan forårsake frostskafer.

Ved innånding: lav konsentrasjon av gass i luften: narkotisk virkning; høy konsentrasjon gir: pustevansker og bevissthetsforstyrrelser, søvnighet og bevissthetstap.

4.3 Informasjon om umiddelbar legehjelp og spesiell behandling av den skadede

Førstehjelpstiltak bestemmes av legen etter nøyaktig vurdering av den skaddes tilstand. Behandles symptomatisk.

SEKSJON 5: Brannslukkingstiltak

5.1 Brannslukningsmidler

Aktuelle slukkemidler: skum, CO₂, spredt vannstråle, tørre slukkemidler.

Liten brann: ute kan man la gassen brenne ferdig. På lukkede rom skal man slukke brannen med et pulver- eller skumapparat.

Stor brann: slukk med spredt vannstråle etter å ha stengt gasstilførsel.

Uaktuelle slukkemidler: sterk vannstråle – risiko for spredning av brann.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller blandingen

Under forbrenningsprosessen kan det oppstå giftige gasser som inneholder karbonoksider. Unngå innånding av forbrenningsprodukter fordi de kan skape helsefare.

SIKKERHETSDATABLAD

5.3 Råd til brannsløkkingsmannskap

Generelle vernetiltak vanlige for brann. Man skal ikke oppholde seg i et område utsatt for ild uten forsvarlige verneklær som beskytter mot kjemikalier og pusteapparat med uavhengig luftsirkulasjon. Produktet er ekstremt brannfarlig. Eksplosiv blanding med luft, tyngre enn luft, hopper seg opp på jordoverflaten og i nedre deler av rom. Den fortrenger oksygen fra luften. Beholdere som er blitt utsatt for ild eller høy temperatur skal kjøles ned med vann fra en trygg avstand (eksplosjonsfare); de skal fjernes fra fareområde om det er mulig. Brukte slökkemidler skal fjernes fra brannområde.

SEKSJON 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

For ikke-innsatspersonell: begrens tilgang av uvedkommende personer til havariområdet så lenge forsvarlige opprydningstiltak ikke er blitt fullført. Innføre røyke- og åpen ildforbud. Treff tiltak mot statisk elektrisitet. Man skal alltid benytte personlig verneutstyr. Unngå kontakt med hud og øyne.

For innsatspersonell: Pass på at fjerning av havariet og dets konsekvenser gjennomføres kun av opplært personell. Man skal alltid benytte personlig verneutstyr.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Må ikke tømmes i kloakkavløp (eksplosjonsfare). Varsle aktuelle nødetater.

6.3 Metoder og materialer for begrensning og oppsamling og av utslippet

Liten lekkasje: la væsken fordampe. Luft lekkasjeområdet.

Stor lekkasje: fjern lekkasjen dersom det er mulig (steng gasstilførselen, forsegle), forsøk å spre gassen ved å bruke f.eks. vannsperrer eller tåkestrømmer

6.4 Henvisning til andre seksjoner

Personlige vernetiltak - se punkt 8. Avhending av avfall - se kapittel 13

SEKSJON 7: Håndtering og lagring av stoffer og blandinger

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering

Man skal følge forskrifter for vern og sikkerhet. Unngå forurensning av øynene og huden. Brukte emballasjer skal ikke punkteres eller brennes. Bruk kun på godt isolerte rom. Beskytt mot antennelseskilder – ikke røyk under påfylling. Produktdamper kan gi eksplosiv blanding med luft.

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevares på et tørt, kjølig og godt ventilert sted. Holdes vekk fra antennelseskilder. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50 °C. Produktet skal beskyttes mot direkte virkning av solstråler. Må ikke oppbevares sammen med næringsmidler, drikkevarer eller dyrefôr. Følg røykeforbudet på lageret, ikke bruk åpen ild og gnistrende verktøy. Sikre antiexplosiv ventilasjon.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Påfyll til sigarettene.

SEKSJON 8: Eksponeringskontroll/personlig beskyttelse

8.1 Kontrollparametere

Navn	ppm	mg/m ³	Anmerkninger	Sist endret
Butan [CAS 106-97-8]	250	600	-	-
Propan [CAS 74-98-6]	500	900	-	-

FOR-2011-12-06-1358; FOR-2018-12-20-2186; FOR-2020-07-02-1479

SIKKERHETSDATABLAD

Anbefalte fremgangsmåte for overvåking av helsefarlige stoffer i luften - målingsmetoden:

Man skal følge prosedyren for overvåking av konsentrasjoner av farlige komponenter i luften og prosedyren for luftkvalitetskontroll på arbeidsplassen - så lenge de er tilgjengelige og formålsmessige. Dette skal gjøres i samsvar med relevante polske og europeiske standarder for forhold på eksponeringsstedet og en aktuell riktig målingsmetode tilpasset arbeidsvilkår. Modus, type og hyppighet av tester og målinger skal være i samsvar med regelverket.

8.2 Eksponeringskontroll

Hensiktsmessige tekniske kontrolltiltak

Man skal følge alle generelle hms-regler. Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet. Vask hendene før pause og etter avsluttet arbeid. Sikre tilstrekkelig ventilasjon. Ikke la kondensert gass komme i kontakt med huden og øynene.

Personlig verneutstyr

Nødvendighet for å bruke egnet personlig verneutstyr bør ivareta fare produktet innebærer, forhold på arbeidsplassen og håndtering av produktet. Personlig verneutstyr skal oppfylle kravene i forordning 2016/425/EU og andre aktuelle standarder. Arbeidsgiveren er forpliktet til å sørge for verneutstyr tilpasset aktiviteter, og som fyller alle kvalitetskrav, inkludert vedlikehold og rengjøring. Alt personlig verneutstyr som er tilsmusset eller skadet skal byttes umiddelbart.

Hånd- og kroppsbeskyttelse

Bruk vernehansker i neopren eller nitrilgummi (EN 374). Hanskene skal beholde sin elastisitet i temperatur under gassens atmosfæriske kokepunkt. Det kan bli nødvendig med mer frekvent skifte dersom hanskene senkes ned i produktet eller ved langvarig kontakt med produktet.

Materialet som hansker er laget av må være ugjennomtrengelig for aromatiske hydrokarboner og tåle produktet. Tilstanden på hanskene skal sjekkes med jevne mellomrom, og de skal byttes i tilfelle slitasje, perforeringer eller forurensning med produktet. Av hensyn til mange forhold (f.eks. temperatur) skal man tenke på at det effektive bruket av vernehansker kan i praksis være mye kortere enn den permeasjonstiden som er angitt av produsenten.

Øyevern

Bruk vernebriller for å beskytte øynene mot gasssprut (EN 166).

Åndedrettsvern

Ved vanlige forhold er det ikke nødvendig med åndedrettsvern. Det skal brukes ved høy gasskonsentrasjon eller i nødtilfeller. Dersom oksygenkonsentrasjonen ligger på $\leq 19\%$ i og/eller maks. gasskonsentrasjon i luften er $\geq 1,0\%$ av volumet, skal man anvende isolerende utstyr.

Termiske farer

Ingen.

Miljøeksponeringen

Produktet fordampes raskt ved slipning til miljøet. Må ikke tømmes i kloakkavløp. Eventuelle utslipp fra ventilasjonssystemer og prosessenheter bør kontrolleres for samsvar med krav i miljøvernloven.

SEKSJON 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper.

Fysisk tilstand:	kondensert gass
Farge:	fargeløs
Lukt:	karakteristisk, svak
Smeltepunkt / frysepunkt:	ikke markert
Kokepunkt eller begynnelse av kokepunkt og kokeområde:	-42-0°C
Antennelighet (fast stoff, gass):	ekstremt brannfarlig
Øvre/nedre antennelighets- eller eksplosjonsgrense:	1,9 % vol./9,6 % vol.
Flammepunkt:	-96 ÷ -60°C
Selvantennelsestemperatur:	> 287 °C
Nedbrytingstemperatur:	ikke markert
pH-verdi:	gjelder ikke

SIKKERHETSDATABLAD

Kinematisk viskositet:	gjelder ikke
Løselighet:	< 0,1 g/l (vann)
Fordelingskoeffisient; n-oktanol/vann:	ikke markert
Damptrykk:	1200-7500 hPa (20 °C)
Tetthet og / eller relativ tetthet:	0,50-0,58 g/cm ³
Relativ damp tetthet:	1,55-2,08 (luft=1)
Partikkelegenskaper:	gjelder ikke

9.2 Andre opplysninger

Ingen flere undersøkelser.

SEKSJON 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1 Reaktivitet

Produktet reagerer med sterke oksidanter. Gassen danner eksplosiv blanding med luft. Produktet undergår nitrering, klorering.

10.2 Kjemisk stabilitet

Ved riktig bruk og lagring produktet er stabil.

10.3 Mulighet for farlige reaksjoner

Ingen kjennskap til eventuelle farlige reaksjoner.

10.4 Forhold som skal unngås

Produktet skal beskyttes mot direkte virkning av solstråler. Unngå varme- og ildkilder, temperatur over 500C, elektrostatiske utladninger.

10.5 Ukompatible materialer

Sterke oksidanter.

10.6 Farlige nedbrytningsprodukter

Ikke kjent.

Seksjon 11: Toksikologiske opplysninger

11.1 Informasjon om fareklassene som definert i Forordning (EF) nr. 1272/2008

Akutt giftighet

Basert på tilgjengelig data, blir klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Hudetsing/irritasjon

Basert på tilgjengelig data, blir klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Alvorlig øyeskade/irritasjon

Basert på tilgjengelig data, blir klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Sensibilisering til luftveiene eller huden

Basert på tilgjengelig data, blir klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Mutagen effekt på kjønnceller

Basert på tilgjengelig data, blir klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Kreftframkallende effekt

Basert på tilgjengelig data, blir klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Reproduksjonstoksisk effekt

Basert på tilgjengelig data, blir klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Spesifikk målorgan systemisk giftighet - enkel utsettelse

Basert på tilgjengelig data, blir klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

SIKKERHETS DATABLAD

Spesifikk målorgan systemisk giftighet - gjentatt utsettelse

Basert på tilgjengelig data, blir klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Aspirasjonsfare

Basert på tilgjengelig data, blir klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Informasjon om sannsynlige eksponeringsveier

Eksponeringsvei: ved øyekontakt; ved hudkontakt; ved innånding. Se seksjon 4.2 for mer informasjon om påvirkning gjennom samtlige eksponeringsveier.

Symptomer relatert til fysiske, kjemiske og toksikologiske egenskaper

Ikke markert.

Forsinkede og umiddelbare effekter, samt kroniske effekter fra kortvarig og langvarig eksponering

Ikke markert.

11.2 Informasjon om andre farer

Endokrine forstyrrende egenskaper

Produktet inneholder ikke ingredienser oppført i register i henhold til art. 59 1. ledd som et stoff med egenskaper som er forstyrrende for hormonsystemet eller egenskaper som er forstyrrende for hormonsystemet i samsvar med kriterier fastsatt i forordning 2017/2100/EU eller i forordning 2018/605/EU i konsentrasjon som er lik eller større enn 0,1 % vekt.

Annen informasjon

Ingen.

SEKSJON 12: Økologiske opplysninger

12.1 Giftighet

Ingen spesifikke testresultater mot toksisitet. Produktet er ikke klassifisert som farlig for miljøet.

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Rask oksidasjon i en fotokjemisk reaksjon med luften.

12.3 Bioakkumulasjonspotensial

Produktet viser ingen potensiale for bioakkumulering.

12.4 Mobilitet i jord

Produktet fordampes raskt fra vann og grunn. Sprer seg raskt i luften.

12.5 Resultater av PBT og vPvB

Stoffkomponentene oppfyller ikke kriteriene for PBT eller vPvB.

12.6 Endokrine forstyrrende egenskaper

Produktet inneholder ikke ingredienser oppført i register i henhold til art. 59 1. ledd som et stoff med egenskaper som er forstyrrende for hormonsystemet eller egenskaper som er forstyrrende for hormonsystemet i samsvar med kriterier fastsatt i forordning 2017/2100/EU eller i forordning 2018/605/EU i konsentrasjon som er lik eller større enn 0,1 % vekt.

12.7 Andre skadevirkninger

Produktet påvirker ikke globaloppvarming og ozonlaget.

SEKSJON 13: Disponering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Anbefalinger knyttet til blanding: av hensyn til produktets natur og bruksområde, er det ytterst sjelden nødvendig å fjerne det. Anbefalt avhendingsmåte: forbrenning.

SIKKERHETSDATABLAD

Anbefalinger knyttet til emballasjeavfall: gjenvinning / resirkulering / avfallshåndtering av emballasje utføres i samsvar med gjeldende forskrifter. Det er kun helt tomme emballasjer som kan resirkuleres. Brukte emballasjer skal ikke punkteres eller forbrennes.

Felleskapets lovgivning: et direktiv fra Europaparlamentet og Det europeiske råd: 2008/98/EF (inkludert seinere endringer) og 94/62/EF (inkludert seinere endringer).

SEKSJON 14: Transportopplysninger

14.1 FN-nummer eller ID-nummer

UN 1950

14.2 FN-Forsendelsesnavn

AEROSOLBEHOLDERE, brannfarlig

14.3 Transportfareklasse(r)

2

14.4 Emballasjegruppe

Ikke relevant.

14.5 Miljøfarer

Preparatet er ikke klassifisert som farlig i henhold til internasjonale og lokale transportforskrifter.

14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Ved håndtering av stoffet skal man anvende personlig verneutstyr (seksjon 8). Unngå varme- og ildkilder, elektrostatiske utladninger.

14.7 Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

Ikke relevant.

SEKSJON 15: Opplysninger om lover og forskrifter

15.1 Lover og forskrifter angående sikkerhet, helse og miljø som er spesifikke for stoffet eller blandingen

ADR avtale om internasjonal vegtransport av farlig gods

IMDG Code International Maritime Dangerous Goods Code.

IATA Dangerous Goods Regulations.

1907/2006/EF Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning for kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europeisk kjemikalieagentur og om endring av direktiv 1999/45 / EF og opphevelse av Rådets forordning (EØF) nr 793/93 og nr 1488/94 samt rådsdirektiv 76/769 / EØF og kommisjonsdirektiv 91 / 155 / EØF, 93/67 / EØF, 93/105 / EF og 2000/21 / EF inkludert seinere endringer.

1272/2008/EF Regulering av Europaparlamentet og Rådet av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548 / EØF og 1999/45 / EF og forordning (EF) nr 1907/2006 inkludert seinere endringer.

Europaparlamentets- og rådsforordning (EU) **2016/425** av 9. mars 2016 om personlig verneutstyr og om oppheving av rådsdirektiv 89/686/EØF

Kommisjonsforordning (EU) **2020/878** av 18. juni 2020 om endring av vedlegg II til europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av og begrensninger for kjemikalier (REACH)

2008/98/EF Direktivet i Europaparlamentet og Rådet av 19. november 2008 om avfall og oppheving av visse direktiver (inkludert seinere endringer)

94/62/EF Direktivet og Europaparlamentet og Rådet av 20. desember 1994 om emballasjer (inkludert seinere endringer)

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Det finnes ingen krav for å gjennomføre sikkerhetsvurdering for blandingen.

SIKKERHETS DATABLAD

SEKSJON 16: Andre opplysninger

Innholdet i faresetninger (H-setninger) som er nevnt i seksjon 3 i sikkerhetsdatabladet:

H220	Ekstremt brannfarlig gass.
H280	Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming.

Forklaring av forkortelser

PBT	Holdbarhet, bioakkumulerende og giftig
vPvB	Svært stor holdbarhet og svært høyt bioakkumulerende
Flam. Gas 1	Brannfarlige gasser, kategori 1
Press. Gas	Gasser under trykk

Opplæring

Personer som har kontakt med produktet før de setter i gang med arbeidet skal opplæres i produktets egenskaper og måten det skal håndteres på. Personer som driver med transport av farlig gods i henhold til ADR-avtalen bør gjennomgå en spesiell opplæring innen arbeidsoppgaver (generell, stilling- og sikkerhetsopplæring).

Henvisninger til nøkkellitteratur og datakilder

Sikkerhetsdatabladet er utarbeidet på grunnlag av sikkerhetsdatablader for enkelte stoffer, litteratur- og internettdatabaser (f.eks. ECHA, TOXNET, COSING) samt kunnskap og erfaring, der aktuelle forskrifter er ivarettatt.

Prosedylene som brukes til å klassifisere blandingen

Klassifisering var basert på fysisk-kjemiske data og data om farlige stoffer ved bruk av beregningsmetode i henhold til retningslinjer i regulering 1272/2008/EF (CLP).

Andre opplysninger

Endringer gjelder seksjoner:	1-16
Utstedt av:	THETA Consulting Sp. z o.o.

De ovenstående opplysningene ble utarbeidet med utgangspunkt i tilgjengelige data om produktet og produsentens erfaring og kunnskap på dette området. Opplysningene utgjør ikke kvalitetsbeskrivelse av produktet eller garanti på angitte egenskaper. Opplysningene skal betraktes som hjelp til sikker håndtering av produktet av transport, lagring og bruk. Brukeren fritas ikke ansvar for feil bruk av disse og for å følge alle gjeldende forskrifter på dette feltet.